

ศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ รุจิรวัดณ์

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

อธิการบดีสถาบันบัณฑิตศึกษากุฬาภรณ์
และช่วยประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์
ฝ่ายวิจัย

ประวัติ :

เกิดวันที่ 28 มิถุนายน 2485 ที่จังหวัดสุพรรณบุรี สมรส กับ รศ. ดร. คุณหญิงมธุรส รุจิรวัดณ์ รองประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ฝ่ายวิจัย/วิชาการ มี บุตร 1 คน ชื่อ นายอติศ รุจิรวัดณ์ จบการศึกษาปริญญาตรีที่ Trent University โดยได้รับทุน CIDA จากประเทศแคนาดา และจบ M.B.A จาก สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันทำงานเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท General Card Services ในเครือบริษัท กรุงศรีคอนซูมเมอร์

อาจารย์สมศักดิ์ ได้เข้าศึกษาเตรียมแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งปัจจุบันคือ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยสอบเข้าได้เป็นที่ 1 เมื่อเข้ามาศึกษาแล้ว มีใจรักและความถนัดในวิชาอินทรีย์เคมี เป็นอย่างมาก กอรป กับการชักชวนของท่าน ศาสตราจารย์ ดร. สดางค์ มงคลสุข จึงตัดสินใจรับทุน Colombo Plan และโดยการช่วยเหลือติดต่อของท่าน ศาสตราจารย์ ดร. สดางค์ จึงได้ไปศึกษาต่อโดยตรงที่มหาวิทยาลัย Liverpool โดยสามารถจบปริญญาตรี-เอก ได้ภายใน 6 ปี เมื่อจบการศึกษา ได้กลับมาทำงานที่ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ และได้เป็นหัวหน้าภาควิชาระหว่างปี 2529 - 2533

ตลอดระยะเวลาที่ทำงานที่ภาควิชาเคมี อาจารย์สมศักดิ์ มีความสุขและความพึงพอใจเป็นอย่างมากกับโอกาสที่ได้ผลิตนักศึกษาปริญญาโท และปริญญาเอกมากกว่า 50 คน และส่วนใหญ่ของนักศึกษาที่จบปริญญาโทได้ไปศึกษาต่อจนจบปริญญาเอกในต่างประเทศ ซึ่งในขณะนี้ นักศึกษาเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์หรือนักวิจัย ทำงานอยู่ที่มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยต่างๆ ทั่วประเทศ ลูกศิษย์เหล่านี้ได้สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับสถาบันการศึกษาต่างๆ ในประเทศไทย บางคนเป็นศาสตราจารย์ และบางคนมีตำแหน่งบริหารเป็น คนบดี ผู้ช่วยอธิการบดี รองอธิการบดี ผลสำเร็จของลูกศิษย์เหล่านี้ เป็น reward และ inspiration ในการทำงานตลอดมา ซึ่งในปัจจุบันอาจารย์สมศักดิ์ได้ดำรงตำแหน่งเป็น อธิการบดี ของ สถาบันบัณฑิตศึกษากุฬาภรณ์ โดยเปิดสอนในระดับปริญญาโทและเอก ใน 3 สาขาวิชา คือ Applied Biological Sciences, Chemical Biology และ Environmental Toxicology โดยมี Visiting Professor และ Adjunct Professor ของสถาบันที่มีชื่อเสียงทั่วโลก เช่น MIT, John Hopkins, Imperial College มากกว่า 20 ท่าน อาจารย์สมศักดิ์ได้มีส่วนดูแลหลักสูตร Chemical Biology โดยตรง และมีความภูมิใจที่ ถึงแม้ว่าสถาบันบัณฑิตศึกษากุฬาภรณ์ จะเพิ่งตั้งขึ้นมาเพียง 6 ปี และนักศึกษาเพิ่งจบไปเพียง 4 รุ่น แต่นักศึกษาที่จบปริญญาโท ได้รับ full scholarships เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกในมหาวิทยาลัยชั้นนำ ในประเทศสหรัฐอเมริกา , อังกฤษ , ออสเตรเลีย และ สวีเดน รวมทั้งหมด 9 คน มหาวิทยาลัยที่นักศึกษาได้เข้าไปศึกษารวมถึง John Hopkins, U.C. Berkeley, Imperial College

เนื่องจากความสนใจในด้านการพัฒนาบุคลากรในด้านการวิจัยและการศึกษา อาจารย์สมศักดิ์ ได้เป็นกรรมการบริหารของ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) ตั้งแต่ปี 2550-2553 และปัจจุบันเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิการกำหนดนโยบายการดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ

อาจารย์สมศักดิ์ ได้มีโอกาสไปช่วยทำงานที่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ในฐานะข้าราชการยืมตัว ตั้งแต่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ได้ก่อตั้งขึ้น ทำให้ปัจจุบันสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์มีเครื่องมือทางเคมีที่ทันสมัยมากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศ พร้อมทั้งการสร้าง infrastructure ให้เอื้อกับการทำวิจัย อาจารย์สมศักดิ์ ได้มีส่วนร่วมในการจัดประชุม Princess Chulabhorn Science Congress หรือที่เรียกกันว่า Princess Congress ตั้งแต่ครั้งที่ 1 มาถึงครั้งที่ 7 ซึ่งจัดไปหลายปีแล้ว

การประชุม Princess Congress จะมีนักวิทยาศาสตร์ที่ได้รับรางวัล Nobel และ นักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงระดับโลกมาประชุมมาก ทำให้นักวิทยาศาสตร์ไทยมีโอกาสพบและฟังการบรรยายของนักวิทยาศาสตร์เหล่านี้ เป็นการกระตุ้นความสนใจในงานวิจัยของนักวิทยาศาสตร์ไทย

นอกจากนี้ อาจารย์สมศักดิ์ ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี เริ่มจาก NRCT-JSPS Core University Program: Chemistry of Natural Products and Polymer Science และเมื่อทาง JSPS ได้ยกเลิกระบบ Core University Program อาจารย์สมศักดิ์ ได้ร่วมเป็น founding member ของ Program ใหม่ของ JSPS ได้จัดตั้ง Asian Core Program (ACP): Cutting Edge in Organic Chemistry โดยเริ่มแรกมีสมาชิก 5 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น จีน เกาหลี ไต้หวัน และไทย ในปัจจุบันได้มี ฮังกง สิงคโปร์ และมาเลเซีย มาร่วมด้วย

วัตถุประสงค์ของ ACP เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก ในการสร้างเครือข่ายของนักอินทรีย์เคมีในประเทศแถบเอเชีย เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของงานวิจัยทางด้านอินทรีย์เคมี พร้อมทั้งพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ ในแต่ละปีจะมีการเวียน การจัดประชุมไปในประเทศต่างๆ โดยประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเมื่อปี พ.ศ. 2552 เมื่อมีการประชุมแต่ละครั้ง ประเทศไทยก็จะให้ Lectureship Award กับนักเคมีที่มีผลงานยอดเยี่ยมจากประเทศต่างๆ ประมาณ 6-8 คน มาเป็นวิทยากรบรรยายในประเทศไทย โดยจะเดินทางไปบรรยายในมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นอกจากสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์และสถาบันบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ นักเคมีไทยที่มีผลงานดีเด่นก็จะได้รับเลือกไปบรรยายในประเทศต่างๆ เช่นกัน

Asian Core Program นี้ ทำให้นักเคมีอินทรีย์ไทยและนักศึกษาได้มีโอกาสพบและฟังการบรรยายของนักอินทรีย์เคมีชั้นนำ ทำให้มีโอกาสสร้างเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในงานวิจัยต่อไป ในปัจจุบันนอกจากประเทศญี่ปุ่น ประเทศจีน เกาหลี สิงคโปร์ และไต้หวัน ได้พัฒนาศักยภาพงานวิจัยในด้านอินทรีย์เคมีขึ้นมากทัดเทียมกับงานวิจัยในประเทศตะวันตก ดังนั้นการสร้างเครือข่ายจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับนักวิจัยของเรา อาจารย์สมศักดิ์ มีผลงานวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติมากกว่า 200 เรื่อง และมีความภูมิใจที่มีผลงานที่ทำโดยนักวิทยาศาสตร์ไทย และทำในประเทศไทยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มี impact factor สูง เช่น Angewandte Chemie, Organic Letter, Chemistry: An European Journal และวารสารอื่นๆ รางวัลที่เคยได้รับ

พ.ศ. 2506-2512	The Colombo Plan Scholarship sponsored by the British Government for undergraduate and graduate studies at the Department of Chemistry, The University of Liverpool, England.
พ.ศ. 2513-2514	South-East Asia Treaty Organization (SEATO) Fellowship for postdoctoral training at Massachusetts Institute of Technology (MIT), Boston, USA.
พ.ศ. 2540-2543	เมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
พ.ศ. 2544-2547	เมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
พ.ศ. 2547	นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ สาขา วิทยาศาสตร์เคมีและเภสัช สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ปณิธานที่ยึดถือในการทำงานและการดำรงชีวิต :
 "มองโลกในแง่ดี และ ทำดีที่สุดในทุกสถานการณ์"